

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ :

İtiraz yoluna başvuran Mahkemenin gerekçesinde;

" 506 sayılı Yasa'nın 110. maddesinde (Kastı veya suç sayılır bir hareketi yüzünden iş kazasına uğrayan, meslek hastalığına tutulan veya hastalanan sigortalıya geçici iş göremezlik ödeneği ve sürekli iş göremezlik geliri verilmez. Sigortalıya yalnız gerekli sağlık yardımları yapılır) denilmektedir. Maddede kastı sonucunda veya suç sayılır bir davranış yüzünden iş kazasına uğramaktan veya meslek hastalığına tutulmaktan söz edilmektedir. Yani kasıt eyleme yönelik olacak, işçi kendisini yaralamak için böyle bir eyleme girecek veya suç işleyecektir. Suç denilince yalnız kasıtlı suçlar değil taksirli suçlar da söz konusu olmaktadır. Bu durumda taksirli suçta yüzde yüz kusurlu görülen işçiye olay iş kazası olsa da geçici iş göremezlik ve sürekli iş göremezlik geliri verilemeyecektir. Olayımızda olduğu gibi iki bacağına kaybeden bir işçi ve işçinin eşi, çocukları onun bakımına muhtaç, anası ve babası da geçimini sağlayamayacak ve açlığa mahkûm edilebilecektir. Oysa, Anayasa'nın Başlangıç Kısmı'nın sekizinci fıkrasındaki sosyal adalet gereklerince yararlanması ve Anayasa'nın 2. maddesindeki devletin sosyal bir hukuk devleti olduğu ilkesine; 5. maddesindeki devletin temel amaç ve görevleri içinde yer alan kişinin temel hak ve hürriyetlerinin sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleri ile bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli koşulları hazırlama görevine; davacı vekilinin ileri sürdüğü Anayasa'nın 41. maddesindeki devletin ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması için gerekli önlemlerin alınmasına ve teşkilâtının kurulmasına ilişkin açıklığa, 60. maddesindeki herkesin sosyal güvenlik hakkına sahip olduğu, devletin bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri almasının ve bu yönde teşkilât kurması gereğine; 61. maddenin ikinci fıkrasındaki devletin sakatların korunmalarını ve toplum yaşamına uyumlarını sağlayacak önlemleri alması için öngördüğü buyurucu kurala, 506 sayılı Yasa'nın 110. maddesinin tamamı aykırıdır.

Sosyal Sigortalar Kurumu, esprisi itibariyle bir güvenlik kuruluşudur ve üstelik işçiler yönünden bir güvenlik kuruluşudur. İşçinin bu kuruluş içinde haklarının ve durumunun düzenlenmesi gerekir. Bu düzenleme yapılırken 506 sayılı Yasa'nın 110. maddesi Anayasa'nın yukarıdaki hükümleri düşünülmeden düzenlenmiştir. 1982 Anayasa'nın başlıca ayırıcı niteliği, öngördüğü devletin sosyal bir hukuk devleti olmasıdır. Devlet kendi kusuru ile de olsa suç sayılır bir eylemi sonucunda malûl kalan bir kimseyi sosyal güvenlikten yoksun bırakamaz ve hele olayda hiçbir ilgisi bulunmayan eşini, çocuklarını, annesini ve babasını yakınlarını yani tüm ailesini böyle bir güvenceden yoksun bırakamaz. İlgili 506 sayılı Yasa'nın 110. maddesinde belirtilen durumda bulunan bir işçiyi ve ailesini bir tür cezalandırmaktadır. Esasen suç işleyen her kişi bir ceza yaptırımı ile zaten karşılaşmaktadır. Ayrıca 110. maddedeki gibi ek bir ceza ile hem de sosyal bir ceza ile tecziye edilmesi Anayasa'ya aykırıdır. Yerleşmiş Yargıtay İçtihatlarına göre bir iş kazasından yüzde yüz kusurlu bulunan işçide kastı olmasa da veya suç sayılan bir eylem işlemese de Sosyal Sigortalar Yasası'nın 100. maddesi kapsamında düşünülmektedir. Bu durum karşısında hiç olmazsa taksirli suçlarda durumun ayırık tutulması gerekir. Eğer illâ bir ayırım yapılmak gerekiyorsa iş kazasına uğrayan işçinin Sosyal Sigortalar Yasası'nın 110. maddesinde bir değişiklik yapılarak asgarî yaşam ve geçim koşullarına uygun olarak kurumca gelir bağlanması düzenlenebilir.

Her ne kadar diğer sosyal güvenlik kurum ve kuruluşları aracılığı ile başka düzenlemeler yapılabileceği ileri sürülebilir ise de işçiye en yakın güvenlik kuruluşu Sosyal Sigortalar

Esas Sayısı: 1991-23

Karar Sayısı: 1991-47

Kurumu'dur. Dolayısıyla Sosyal Sigortalar Yasası yani 506 sayılı Yasası'dır. Bu yasa içinde yer alan 110. madde yukarıda belirtilen nedenlerle yine yukarıda belirtilen Anayasa'nın Başlangıç Bölümü'nün sekizinci fıkrası, 2. maddesi, 5. maddesi, 41. maddesi, 60. ve 61. maddelerine aykırı olması nedeniyle iptali gerektiği konusunda davacı vekilinin istemi ciddi bulunduğundan ve mahkememizce de aynı hususlar tesbit edildiğinden iptal istemi ile dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmesi gerektiği kanısına varılmıştır." denilmektedir."